

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२४

सत्र २ रे

विषय : समुदाय संघटन आणि सामाजिक कृती (BSW23-202)

दिनांक : २८/१२/२०२४ गुण: ६० वेळ: स.१०.०० ते दु. १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. समुदायाच्या आवडीनुसार करणे हे समुदाय संघटन सरावाचा महत्वाचा घटक आहे.
अ) जनवकालत ब) नियोजन क) समन्वय ड) मूल्यमापन
२.हा समुदायातील सत्ता संरचनेद्वारे प्रभावित होतो.
अ) समुदाय संघटक ब) नेता क) लोक ड) विकास
३. समुदाय संघटनेद्वारे इतरांना प्रभावित करणे म्हणजे होय.
अ) संरचना ब) सत्ता क) गतिमाने ड) संघटन
४. समुदाय संघटन ही आहे.
अ) पद्धती ब) प्रक्रिया क) विकास ड) तंत्र
५. समुदाय संघटनमध्ये समुदाय ओळखतो आणि कृती करतो.
अ) प्रश्न ब) बलस्थाने क) कमतरता ड) संधी
६. समुदाय संघटनेतील महत्वाचा घटक म्हणजे सहकारी भावनेचे होय.
अ) तंत्र ब) प्रक्रिया क) तत्व ड) टप्पा
७. समुदाय संघटनमध्ये लोकशाहीवादी आणि तत्वे ओळखली जाते.
अ) मुल्ये ब) मार्गदर्शक क) रणनीती ड) विकेंद्रीकरण
८. समुदाय बांधणीमध्ये कृती मदतीची ठरते.
ब) सहकारी क) समुदाय ड) सामाजिक
९. येथे समाज कल्याणाकरिता समुदाय संघटनेद्वारे सर्व प्रथम पुढाकार घेण्यात आला.
अ) फ्रान्स ब) यु.के क) यु.एस.ए. ड) युरोप
१०. समुदाय संघटन हे आणि औद्योगिकरणाचे फलित आहे.
अ) कल्याण ब) विकास क) जागतिकीकरण ड) नागरीकरण

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- १) समुदाय संघटनेची तत्वे स्पष्ट करा.
- २) सामाजिक कृतीचा समाजकार्याच्या इतर पद्धतींशी असणारा सहसंबंध लिहा
- ३) समुदायाचे प्रकार त्यांची वैशिष्ट्ये आणि फरकांसह वर्णन करा
- ४) कृषी आणि शेतकरी चळवळी स्पष्ट करा
- ५) सामाजिक कृती संकल्पना

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

- १) समुदाय संघटनेची प्रक्रिया लिहा
- २) सामाजिक कृतीच्या रणनीती स्पष्ट करा
- ३) समुदाय संघटनेच्या प्रारूपांचे वर्णन करा

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) समुदायाची वैशिष्ट्ये
- २) हक्क आधारित दृष्टिकोन
- ३) महिला चळवळी

४) समुदाय संघटकाच्या भूमिका

Sub : Community Organization and Social Action (BSW23-202)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. In community organization practice doing the---- for a community of interest is most important
a) Advocacy b) Planning C) Coordination d) Evaluation
2. The----- influenced by power structures of the community
a) Community Organizer b) Leader C) People d) Development
3. The----- means the ability to influence others through community organization
a) Structure b) Power C) Dynamics d) Organizing
4. Community organization is a-----
a) Method b) Process C) Development d) Technique
5. In Community organization the community identifies----- and takes action
a) Problems b) Strengths C) Weaknesses d) Opportunities
6. The fundamental aspect of the community organization is the---- of “Co-operative spirit”
a) Techniques b) Principle C) Process d) Step
7. Community organization recognizes the democratic----- and principles
a) Values b) Guidelines C) Strategies d) Decentralization
8. The----- action helps in community building.
a) Cooperative b) Community C) Social d) Collective
9. The first efforts at community organization for social welfare were initiated in-----
a) France b) UK C) USA d) Europe
10. Community Organization is a product of----- and industrialization
a) Welfare b) Development C) Globalization d) Urbanization

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) Explain the principles of Community Organization
- 2) Write the relevance of Social Action with other methods of Social Work
- 3) Describe the forms of Communities with their features and differences
- 4) Elaborate the Agrarian and Peasant Movements with suitable examples

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Write the process of Community Organization
- 2) Explain the strategies of Social Action
- 3) Describe the models of Community Organization

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Characteristics of Community
 - 2) Right based approach
 - 3) Women Movements
 - 4) Role of Community Organizer
 - 5) Concept of social action
-